

POSTANOWIENIE

12 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 maja 2025 r. w Warszawie
zażalenia Bank w W.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 15 maja 2023 r., VI ACa 1691/22,

w sprawie z powództwa M.M.

przeciwko Bank w W.

o ustalenie i zapłatę,

1. **uchyla zaskarżony wyrok**
2. **pozostawia orzeczenie o kosztach postępowania
zażaleniowego do rozstrzygnięcia w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 14 września 2022 r. oddalił powództwo wniesione przez powódkę M.M. przeciwko Bank w W. Od tego wyroku powódka wniosła apelację.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 15 maja 2023 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd drugiej instancji było stwierdzenie, że Sąd Okręgowy w istocie nie zbadał abuzywności kwestionowanych przez powodów klauzul umownych, co spowodowało

nerozpoznanie istoty sprawy i uzasadniało uchylenie zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu pozwany zarzucił naruszenie art. 386 § 1 i § 4 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, toczącym się na skutek zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do zbadania czy zostały naruszone przepisy postępowania określające podstawy uchylenia przez sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny jako przesłankę uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji wskazał art. 386 § 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy sąd rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, nie rozważył zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda. Uwzględniając sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy brak jest podstaw do uznania, że istota sprawy nie została rozpoznana.

Uzasadnienie wyroku Sądu pierwszej instancji wskazuje, że w sprawie przeprowadzono postępowanie dowodowe, dokonano ustaleń faktycznych i dokonano oceny zasadności żądania pozwu, a podstawą oddalenia powództwa w zakresie, w którym poddano ocenie problematykę abuzywności postanowień umownych było stwierdzenie, że umowa była indywidualnie negocjowana, została sformułowana prostym i zrozumiałym językiem i nie podlegała badaniu w trybie art. 385¹ k.c. Nie można zatem przyjąć, że Sąd Okręgowy nie zbadał materialnej podstawy żądania pozwu. Przyjęty w kodeksie postępowania cywilnego model apelacji pełnej zakłada, że sąd drugiej instancji rozpoznając sprawę w granicach

zaskarżenia dokonuje własnych ustaleń faktycznych, opierając się na materiale zebranym w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji i prowadząc w razie potrzeby własne postępowanie dowodowe oraz stosuje właściwe przepisy prawa materialnego. Postępowanie apelacyjne co do zasady powinno więc zakończyć się wydaniem merytorycznego orzeczenia rozstrzygającego definitywnie spór między stronami.

Argumentacja przedstawiona przez Sąd Apelacyjny wskazuje, że konieczne jest uzupełnienie oceny dotyczącej abuzywności postanowień umownych w związku ze stwierdzeniem, że nie znajdowała podstaw ocena Sądu Okręgowego, iż klauzule indeksacyjne zamieszczone w umowie były przedmiotem indywidualnych negocjacji, a wywody Sądu Okręgowego dotyczące abuzywności mają ogólny charakter i „nie dotyczą istoty klauzul indeksacyjnych” zawartych w umowie. Nie uzasadniało to dostatecznie stwierdzenia, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Z tych względów zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

[r.g.]